

1. Drie maanden onder de Sneeuw. — 3. Sint Gregoriusdag op School. — 6. Een moedig Meisje. — 7. Karel Cogge. De Overstroming aan den IJzer. — 8. Het Wonderlijk Gezelschap. — 11. Het Kermismeisje. — 12. Willem Tell. — 13. Beter een lap dan een scheur. — 17. De Zinneloozen van Gheel. — 20. De Klok van Stuivekenskerke. — 24. Grapjes en Vroolijke Verhalen. — 34. Nog Grapjes. — 35. Het Kindje van de Zee. — 37. De Bezembinders van Kleit. — 38. De Vlucht in de Koffer. — 41. De Gierigaard. — 43. De Veerman van 't Zwin. — 48. Eerlijk duurt 't langst. — 61. Streng Winters. — 62. De Wees in Londen. — 63. Sinterklaas op de Heide. — 66. De Kinderen van den Smokkelaar. — 67. De Paaschklokken. — 69. Leeuwte van Damme. — 70. Van Alles Wat. — 71. Nieuwsgierig Aagje. — 79. De verrassing van Oudenaarde. — 83. Op de Hooge Venen. — 85. De Overwintering van Nova Zembla. — 86. Hoogmoed komt voor den val. — 89. Het Spook. — 95. De twee Weesjes. — 96. De oude Redder. — 97. De Vlucht. — 101. Toch beter Thuis. — 105. Ongeluk en Geluk. — 108. Bieke. — 109. De oude Mantel. — 110. Robinson Crusoe. — 113. De Rooversjongen. — 114. Noot vergeten. — 118. De Spion van den Molen. — 119. De Kindeken van den Dokter. — 120. De ruwe Kerel. — 121. Tweemaal gevonden. — 126. De Kerels van Lampernisse. — 136. Thijl Uilenspiegel. — 137. Oom Tom. — 141. De Kerstavond van Bertje. — 143. De Reis in de Wildernis. — 168. Een jonge Held. — 169. Jacob van Artevelde. — 170. De overwinning van Karel. — 171. Genoveva van Brabant. — 172. Re Avontuurlijke Reis. — 173. De strijd met den Wolf. — 174. Een vreese-lijke Avond. — 175. De gevluchte Slaaf. — 176. In de Vliegmaschine. — 177. Een loedige Vrouw. — 178. Ontsnapt. — 179. Valsch beschuldigd. — 180. De Zeon en den Torenwachter. — 181. Terug bij vrouw en kinderen. — 182. De Reis van Columbus. — 183. De Schilder van Karel den Stoute. — 184. Het Spook van de schelde. — 185. Het Avontuur in het gebergte. — 186. Jack de Cowboy. — 187. Hoe Jack prairieboer werd. — 188. De sterkste Voetbalclub. — 189. De Held van Tremeloo. — 190. De straf van 't Elzelarehof. — 191. De Cowboy van Fort Bell. — 192. Jeanne d'Arc. — 193. De wandelende Deur. — 194. De Avonturen van Geaert. — 195. Geeraert in Rusland. — 196. Dikke Dries. — 197. De Roode Knapels. — 198. Rosa van Dennenburg. — 199. De Wolf van Ghistel. — 200. De betooverde Molen. — 201. Zonderling gered. — 202. De Spaansche Furie. — 203. De Boeteling van Veurne. — 204. Een angstige Nacht. — 205. De Prins van Kakao. — 206. De dappere Elzie. — 207. De Avonturen van David. — 208. In en uit de Gevangenis. — 209. De Spion voer zijn land. — 210. In het verwoest Vlaanderen.

Vraag elke week het nieuwe boekje aan uw dakbladverkooper, want de reeks van deze veel gevraagde boekjes gaat gedurig voort.

PRIJS 60 CENTIEM

Boekdrukkerij R. Bracke-Van Geert, Baesrode.

Nr. 237.

De Geldduivel

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

DE GELDDUIVEL

I.

Anna Thorbey en haar nicht Betsy zaten voor het raam. En ze toonden sappige kersen aan Fred Green, die aan den overkant op het land werkte. Ze plaagden hun buurjongen een beetje, want als Fred om kersen kwam, smulden de meisje ze zelf op. Maar eindelijk kreeg Fred Green toch een handvol van de lekkere vruchten. Hij bleef even praten.

Een karretje naderde in snelle vaart.

— Wat is me dat voor een wilde rijder, zei Fred. Die kerel zal nog ongelukken doen.

Anna Torbey keek scherper toe.

— 't Is mijn broer... Ja, 't is John, zei ze verwonderd.

Het karretje stopte voor het huis.

— Nu is 't uit met uw lui leventje! riep de voerman op ruwen toon tot Anna.

— John, zoudt ge niet eens beginnen met fatsoenlijk te groeten- vroeg Anna.

— Ge moet mee naar huis; we hebben u noodig. Vrouw Barner is weg. Die feeks kostte te veel geld. Maak u maar gauw klaar ! Ik heb geen tijd te verliezen.

— Moet ik voor goed naar huis komen ? vroeg Anna verrast.

— Ja, natuurlijk ! Ge kunt nu ook eens wat werken.

— Kom het dan behoorlijk aan tante zeggen !

Fred Green keek nijdig naar John Thorbey.

Anna had haar moeder verloren, toen ze pas vijf jaar was. En ze woonde nu al dertien jaar bij haar tante, die haar opgevoed had en daarvoor een klein loon ontving.

Thorbey, Anna's vader, was smid te Holsby, een dorp vijf uur gaans verder. Een vrouw had voor hem en zijn zoon het huishouden gedaan. Maar nu eischte Thorbey plotseling, dat zijn dochter de plaats der reeds lang overleden moeder zou innemen. Zoo was de boodschap van John, die thans even met tante sprak.

— Laat Anna toch nog een weekje hier, stelde tante voor. Dan kunnen we haar kleeren nazien. En mag ze dan geen afscheid nemen van haar kennissen ?

— Tut, tut... dat is niet noodig. We hebben veel werk en kunnen geen tijd verliezen door zelf in de keuken te prutsen. Onze huishoudster is weggegaan.

John wilde van geen uitstel hooren. En Anna, die ruzie wilde vermijden, ging zich op haar kamertje klaar maken. Betsy, haar nicht, kwam daar bij haar.

— O, ik vind het vreeselijk dat ge nu voor goed weg gaat ! zei ze.

— 't Is eigenlijk waar, dat ik nu oud genoeg ben om vaders huishouden te doen. Ik kom dikwijls eens over en gij moet nu en dan mij bezoeken.

— Uw akelige broer zou mij weg kijken.

Anna hield wel van haar vader, maar ze voelde zelf een bezwaard hart. Een half uur later besteeg ze het karretje. Ze schreide nog van het triestig afscheid. Fred Green kwam haar ook de hand drukken. En burend naderden, maar John riep barsch, dat al dit onnoozel gedoe hem begon te vervelen en hij vertrekken wilde. Hij joeg 't paard voort. Anna wuifde naar familie en kennissen, doch de tranen weefden als een sluier voor haar oogen.

Het karretje schokte voort. 't Was een triestige reis.

Ze hield wel van haar vader, maar ze voelde, dat het leven thuis niet plezierig zou zijn.

John sprak geen woord. En Anna zat in droevige gedachten.

Vader en John nog meer, wilden altijd maar geld bijeen schrapen. Ze hadden te Holsby een druk beklante smidse, doch waren steeds ontevreden, omdat ze naar zin nog niet genoeg verdienden. En John speelde over zijn vader den baas en kon zich zoo ruw en oneerbiedig aanstellen. Maar Anna besloot met liefde en geduld haar taak te verrichten. Tante had haar vroom opgevoed en Anna bezat een goed en oprecht hart.

Ralph Thorbey begroette zijn dochter vriendelijk.

— Kind, we kunnen u niet langer missen, zei hij.

— Toe, toe, maak geen praatjes, snauwde John. Hier

geld betalen aan een luie huishoudster en ginder kostgeld voor een luie dochter... 't Was hoog tijd, dat dit veranderde.

Anna vernam, dat John de huishoudster weggeplaagd had. Zij zou nu de nukken van haar broer moeten verdragen. Met heimwee dacht ze aan tante en goeden oom en ook aan Betsy en de kennissen. Maar ze wilde met liefde voor haar vader en eveneens voor John haar plicht doen.

Eenige weken was Anna nu thuis, tot vreugde van haar vader. En zelfs John bromde minder dan anders. Anna deed haar best. Het hinderde haar wel, dat haar vader en broer altijd over geld spraken. Dikwijls trachtte Anna het gesprek op iets anders te brengen, doch dat lukte zelden.

Zekeren ochtend was Anna even in den tuin gegaan om wat bloemen te plukken. Ze werd ongeduldig geroepen en vond haar vader en broer al aan de ontbijt-tafel zitten.

— Kom, mijn kind, zei Ralph Thorbey op vriendelijken toon. Wij hebben haast vandaag; want wij moeten eene kleine reis doen en zullen het druk genoeg hebben

— Eene reis? vroeg Anna, waar naar toe?

— Ja, waar naar toe? herhaalde John. Daar waar ik liefst niet zou willen heengaan, omdat ik niet zie dat

er iets bij te verdienen valt. Wij moeten maar een handje helpen, omdat de slotenmakers van Londen zijn weggebleven. Naar dat leege huis, en paar uren van hier, om er voor een kleinigheid een dag te ploeteren, dat noem ik slavenwerk!

— Toe, John, hernam de vader geruststellende, wij kunnen er toch misschien eenig voordeel bij hebben.

— Ja, zoo zegt ge altijd! was het ruwe antwoord van den zoon.

Hij schoof zijn bord weg, stond op en verliet de kamer, om een zeventigjarig man uit te schelden, die vroeger in de smederij gewerkt had, maar nu, daar zijn krachten hoe langer hoe meer afnamen, nog slechts in staat was eenige lichte bezigheden te verrichten.

— Het zal laat worden, eer wij terugkomen, zei de oude Thorbey tot zijn dochter, het geheele huis moet voor den nieuwen eigenaar bewoonbaar worden gemaakt, en er zal derhalve vrij wat te doen wezen; meer dan John denkt.

Anna vroeg nog eens waar de reis naar toe ging.

— Naar het kasteel van Oakshade, antwoordde haar vader. Het is een deftig gebouw, met veel kamers, geheime trappen en zulke verborgen gangen, dat men er wel in zou kunnen verdwalen. Indien John vandaag niet zoo uit zijn humeur was, zou ik u graag medenemen, om u het huis eens te laten zien. Het is een tijd gesloten geweest, want de oude majoor, die er vroeger gewoond heeft, moet een rare snaak zijn geweest en nooit gasten ontvangen hebben.

— Gaan wij vandaag nog, of niet, vader? riep John aan de deur. Ik wil niet langer wachten.

De oude man ging de kamer uit, en in het volgende oogenblik hoorde Anna den wagen weggrijden, en bleef voor de eerste maal een geheel dag alleen te huis achter.

Zooals haar vader 's morgens gezegd had, was het laat en donker geworden, toen beiden terugkwamen. Toen Anna eindelijk de hoeven van het paard hoorde, selde ze naar de huisdeur, opende deze wijd en hield de lantaarn omhoog, terwijl zij vader en John vriendelijk welkom heette.

— Wat zijt gij lang weggebleven! riep ze nu verheugd.

— Stil! antwoordde John op scherpen toon, terwijl hij uit den wagen sprong. Ga naar binnen en houd uw mond! Denkt gij, dat wij al de bureu willen wakker maken om ons te komen bekijken?

— Och, zij meent het niet kwaad, fluisterde vader. Ga in huis, mijn kind en neem het licht mede.

— Maar ge zult het zelf immers noodig hebben? antwoordde Anna, terwijl zij in de deur bleef staan. Zal ik den ouden Maarten roepen, om het paard uit te spannen?

— Ga in huis, zeg ik! riep John op gebiedenden toon, terwijl hij haar onzacht voortstiet. Wij hebben uw hulp niet noodig.

Gegriefd door deze onverdiende ruwe behandeling, begaf Anna zich naar de keuken en ging met haar werk

voort, doch luisterde tevens naar de bewegingen der beide mannen, die zelve het paard uitspanden en daarop het huis binnentraden en de deur zorgvuldig sloten.

Zij droegen een zwaar voorwerp, dat in een paarden-deken gewikkeld was, in de keuken en plaatsten het op de tafel.

Het was een ijzeren kist. Terwijl vader en John alle moeite deden om het slot te openen, vroeg Anna, aan wien de kist toebehoorde en van waar zij kwam.

— Houd u stil! fluisterde vader. Stil! Iemand zou ons buiten kunnen hooren. De kist behoort mij... dat wil zeggen, ons beiden, John en mij. Wij hebben haar in een geheime kast in de kamer gevonden, waar de majoor gestorven is en naar het gewicht te oordeelen moet er een groote schat in zitten. Een gelukkige vondst, mijn kind! voegde hij er bij en wreef zich vergenoegd de handen.

— Maar lieve vader, zei Anna, is dat wel recht? Heeft die kist geen eigenaar, aan wien gij haar hadt moeten overgeven?

Vol ergernis duwde John haar weg.

— De eigenaar is dood, zei vader. Reeds vele jaren dood en een schat behoort in dit land aan dengene die hem ontdekt. Bovendien heeft deze kist reeds sedert lang verborgen gezeten, en het huis, waarin wij haar gevonden hebben, is van de een hand in de andere overgegaan. Wie kan er dus meer recht op hebben dan wij? Wijkt het slot eindelijk, John? Nog een druk... Zoo is het

goed ! Houdt het licht even bij, Anna ! en nu...

John droogde zich het zweet van het voorhoofd en keek, evenals zijn vader gretig in de kist.

Bovenop lag een zorgvuldig toegebondene rol papier en daaromheen zag men verscheidene doosjes, die bij nader onderzoek bleken juweelen te bevatten. In een ander koffertje bevonden zich snoeren, echte paarlen, benevens oorringen en armbanden van zwaar goud en Oostersche bewerking.

— Dat is geld waard ! Dat is een gelukkige vondst ! zei Ralph.

Er was ook veel geld in de kist.

Toen vader en zoon gingen zitten, om hun buit te tellen, werden zij door Anna opnieuw gestoord.

— O, vader, zei ze vol angst, die kist kan niet zoo lang geborgen hebben gezeten ; want zie eens, deze munt is nog geen vier jaar oud. O, zoudt gij niet eerst een onderzoek doen, aan wien dat alles kan toebehooren ? Niet waar, dat zult gij doen ? Het zou immers oneerlijk zijn het te behouden.

— Hebt gij niet gehoord, dat de eigenaar reeds lang dooden begraven is, en dat vreemde lieden zijn erfgenamen zijn ? Zouden wij misschien op straat moeten rondloopen en aan ieder vertellen wat wij gevonden hebben, opdat men het met ons zou kunnen deelen ? bromde John.

— Wij weten het zeer goed, wat wij doen, sprak vader. Ga dus naar bed, en laat ons de zaak gerust over. Gij zijt een goed meisje, Anna, een braaf meisje, dat

geen onrecht kan zien, evenmin als wij. Maar, mijn kind, wanneer dingen zoo vele jaren achtereen verborgen hebben gelegen en vergeten zijn, dan komt er niemand bij te kort wanneer wij ze behouden, en vader behoeft dan ook niet meer zoo zwaar te werken, als hij tot dusver gedaan heeft, en voor zijn lieve dochter schiet er dan ook nog wel een aardig presentje over...

— Gij weet zeer goed, lieve vader, dat deze dingen niet lang verborgen geweest kunnen zijn. Daar liggen immers papieren ; wanneer wij die inzien, zullen wij misschien alles te weten komen wat noodig is, hernam Anna.

Zij wilde de rol papier opnemen ; maar John's sterke hand hield haar tegen, en vader maakte zich van de rol meester met de woorden : « Niet vanavond, kindlief ! Niet vanavond ! Het is reeds laat en wij zijn moede. Ga nu naar bed, ik verlang het ».

Anna gehoorzaamde. Haar vader gaf haar een kus en sprak op minzamen toon : « Gij zult de zaak geheim houden, niet waar, mijn lief kind ? Ten minste zoolang wij niet overlegd hebben, wat ons te doen staat ».

— Ik zou het haar raden, voegde John er met een somberen blik bij ; want ik heb geen lust om mij door haar gebabbel naar de gevangenis te laten brengen.

— Naar de gevangenis ? Om Gods wil, stel u aan zulk gevaar niet bloot ! Ik bid u, breng het geld naar de plaats terug, waar gij het gevonden hebt ! Zulk geld brengt slechts vloek met zich, riep Anna uit.

— Domme gans ! riep John, terwijl hij woedend op-

sprong. Ze zal door haar gesnap nog de geheele om-
streek in rep en roer brengen. Moeten wij ons door haar
de wet laten stellen ? Neem u in acht — meer zeg ik
niet !

Deze laatste woorden sprak hij met zoo dreigende
beweging, dat Anna verschrikt heen ging.

Ze lag geruimen tijd zonder in slaap te kunnen ko-
men en hoorde nog het klinken der goudstukken en de
stemmen der beide mannen.

II.

Den volgenden morgen merkte Anna niets meer van
de kist of den inhoud. Vader en John kwamen gewoon
aan 't ontbijt. Ze spraken over het weer. Maar Anna
kon niet zwijgen.

— Vader, wat zult ge nu met den schat doen? vroeg
ze.

John sloeg met de vuist op tafel.

— Geen woord meer er over! zei hij. Die kist gaat u
niet aan.

— 't Is waar, Anna praat er niet meer over! suste
haar vader. Wij zullen eerlijk handelen.

John keek zoo nijdig, dat Anna nu niets meer durfde
zeggen. Maar later op den dag begon ze weer tot vader
over de kist. De smid schudde 't hoofd.

— Zwijg er over, alles komt in orde, sprak hij ont-
wijkend.

Ook in de volgende dagen weigerde hij naar zijn doch-
ter te luisteren. Maar wel zat hij lang met John te fluis-
teren. En als Anna te bed lag, bleven vader en zoon nog
lang op.

Anna was zeer bedroefd. Ze voelde wel, dat ze niet
vertrouwd werd; sprak ze met Maarten, den ouden
knecht of met een buurvrouw, dan draaide John rond
haar om ze te beluisteren.

Zekeren middag schreef Anna een brief naar haar tante. Ze vroeg haar of ze eens wilde komen. Plots keek John over Anna's schouder. Woedend snakte hij den brief op.

— Wat moet tante hier komen doen ? vroeg hij nijdig.

— Is zij voor mij niet als een moeder geweest?

— Ge wilt met haar over de gevonden kist spreken.

— Welnu, ja... O, hoe kunt ge dat geld behouden? Het behoort u niet toe !

— Zwijg! Als ge ons verraadt, ha, dan zou ik u kunnen dooden!

John scheurde den brief. Weenend riep Anna haar vader. Ralph kwam en hoorde, wat er gebeurd was.

— John heeft gelijk, tante moet niet komen. Gij trekt u dingen aan, waarmee ge niets te maken hebt, bromde de smid.

He meisje voelde, dat haar vader en broer in de macht van den geldduivel waren.

's Avonds zaten ze weer te praten en den volgenden dag ging John op reis. Nu wilde Anna nog eens ernstig met haar vader spreken, doch Ralph beval ze norsch over het geld te zwijgen.

Zekeren morgen zei de smid tot Anna.

— We gaan vandaag een uitstapje naar zee doen.

Anna keek verrast op.

— Ja, ik wil er eens uit, hernam Ralph. En 't zal u ook goed doen. Maak u klaar.

Anna voelde zich teleurgesteld, toen ze merkte, dat John ook mee ging.

— We moeten genieten van het gestolen geld, dacht ze, en dit bedierf haar genoeg.

Stil zat ze in den trein en ook haar vader was in gepeinzen verdiept. John tuurde door het raampje. Aan een klein station stapten ze uit en toen wandelden ze wel een half uur ver. Dan zag Anna hooge rotsen en tusschen twee dezer gevaarten, onderscheidde ze de zee, welke haar bewondering opwekte. Maar vader en John namen haar mee in een kleine woning, waar een man en een vrouw het drietal beleefd ontving en dadelijk een maaltijd opdiende. Anna vond dit vreemd.

— 't Is of ge ons verwacht had, zei ze tot de vreemde lieden.

— Houd toch uw mond met al die dwaze kletspraat! snauwde John haar toe.

Gegriefd zweeg Anna. Na het eten leidde vader haar naar zee. Ze zetten zich neer op een rots en Anna was nu toch opgetogen over het prachtig uitzicht.

— Het is hier rustig en schoon, hé? zei Ralph.

— Ja, vader.

— Zoudt ge wel eenigen tijd hier willen doorbrengen? vroeg vader.

— O, ja, antwoordde zij. Hoe lief zou het wezen, indien wij hier langer konden blijven ! Zie maar, lieve

vader, die hooge klip eens, en dat smalle voetpad, dat naar den top er van loopt! O, daar zou ik zoo graag eens op naar boven willen klimmen.

Uw wensch zal vervuld worden. Gij moogt hier eenige weken vertoeven, en ik zal u zelf weer komen afhalen.

— Gij zijt zeer goed, vader! Maar zoo iets verlangde ik niet. Met u hier te blijven zou mij het grootste genoegen doen, maar niet alleen, hernam Anna.

— Gij weet, dat ik mij niet langer kan ophouden, antwoordde haar vader; ik kan mijn zaken niet verwaarloozen om hier schelpen te zoeken; maar met u is het iets anders en op zijn langst over een maand ben ik weder hier en haal u af.

— Alleen?... En waar... bij wien? riep Anna uit.

Nu trachtte haar vader haar aan het verstand te brengen, dat de menschen, bij wie zij het middagmaal gebruikt hadden, zeer vriendelijk waren en gaarne hun beste vertrek voor haar zouden inruimen.

— O, ik zie nu hoe het zit! antwoordde het verschrikte meisje. Alles is te voren afgesproken en bepaald. John is verleden week een dag van huis geweest, en was toen waarschijnlijk hier. Och, vader, wat heeft dat te beteekenen? Eerst moest ik het huishouden doen.

— Wees verstandig, mijn kind. Ga weer zitten en hoor mij aan. Is het mijn plan u hier te laten, dan geschiedt dit om uw bestwil. John en gij kunt elkander niet goed verdragen, en er zullen groote veranderingen in huis plaats hebben. John gaat trouwen en zal mij ver-

laten; en dan komt gij weer bij mij en leest mij weer voor als vroeger, en wij zullen gelukkig leven.

— O, het is allemaal om dat geld! snikte Anna. Geef het aan de overheid terug, vader. Ge zult nooit rust hebben.

— Zwijg over dat geld. Ge weet niet, wat ge zegt. Stil, stil, mijn kind! Bedenk toch, dat gij hier maar kort zult blijven... een week of wat, dat is alles.

Treurig en verward keerde Anna met haar vader naar de hut terug, waar John hen wachtte.

— We hebben geen oogenblik te verliezen, zei deze. De trein vertrekt over een uur en wij moeten eerst nog een half uur te voet afleggen. Anna blijft natuurlijk hier?

— Ik heb toegestemd om voorloopig hier te blijven, maar...

— O, kom ons met geen maren aan het lijf! was zijn lomp antwoord. Ieder ander meisje zou over een zoo schoone gelegenheid om de dame te kunnen spelen blij wezen. Kom, vader! zijt ge nog al niet klaar?

Anna schaamde zich tegenover de vreemde menschen... Ze gaf haar vader een kus en het scheen, of ze gewillig zou blijven. Maar toen ze haar vader zag voortstappen naast John, werd Anna plots zoo bang, dat ze hem achterna wilde. Doch de man en de vrouw grepen haar vast.

— Hier blijven, gebod de man. En braaf zijn. Bij ons zult ge gauw beter worden.

— Ik ben niet ziek!

— Jawel, kind!...

— Moe in het hoofd, niet waar? sprak de vrouw op vriendelijken toon. Hier zal dat overgaan.

Eensklaps begreep Anna de waarheid. John had deze menschen wijs gemaakt, dat ze zinneloos was. Ze moest als een gevangene bewaakt worden. En dat was om haar van 't eigen dorp weg te houden en te verhinderen naar tante te gaan. En zoo ze hier over het geld sprak, zou men dat voor gekkenpraat houden.

— Ik ben niet zinneloos, snikte Anna. O, laat me vertrekken!

— Kom, kom, wees kalm... Ge zult gaarne bij ons wonen, suste de vrouw. Ik zal u uw lief kamertje wijzen.

Daar bleef Anna dan alleen. En ze weende nog meer. Dat John zoo handelt verwonderde haar niet. Maar vader hielp mee ! O, dan had de geldduivel hem wel geheel in zijn macht.

Anna kreeg geen gelegenheid om te vluchten. Wel mocht ze naar het strand wandelen. Maar de man of de vrouw hielden haar in 't oog. En de enkele menschen, die in de buurt woonden, voelden medelijden met het meisje, dat ze voor een zinneloze hielden.

Zoo verliepen weken en maanden... Vader kwam niet. En Anna kon van de eenzame plaats niet ontsnappen. Ze bad tot God om hulp. En vooral vroeg ze, dat vader en broer uit de macht van den geldduivel mochten verlost worden.

John en Ralph de smid, voerden hun plannen uit. Op

zekeren dag kwam een boerenjongen met de groeten van tante. Het was Fred.

— Maak dat ge weg komt! snauwde John hem toe. Anna is vandaag naar kennissen en om een lompen lummel als gij geeft zij niet meer.

Droevig keerde Fred terug. Eenige dagen later kwam er een brief van tante. De smid en John lieten dien onbeantwoord.

Ze wilden in hun plannen niet gestoord worden. Ralph zat soms in treurige gepeinzen. Dan schold John hem voor een flauwe vent uit.

Anna bracht op 't eenzame plaatsje treurige dagen door. Op een der rotsen stond een eenzaam, maar deftig huis. Het was altijd gesloten geweest. Maar zekeren dag kwamen er bezoekers: een jongen heer en een dame van zoowat denzelfden leeftijd. Ze vestigden zich in dat huis en waren veel op wandel. De heer zag er ziekelijk uit.

Op een middag spraken ze Anna aan. Ze meenden ook, dat deze zinneloos was, en verwonderden zich over haar verstandige taal. Ze noodigden haar in hun woning. De man en de vrouw die Anna moesten bewaken, lieten dat toe. Anna vernam nu, dat Arthur en Grace Aylmer, zooals de heer en de dame heetten, broer en zuster waren en hier vertoefden voor de gezondheid van den jongen man.

Anna en Grace werden vriendinnen. Op zekeren dag zaten ze samen te praten.

--- Ons leven is treurig, zei Grace. We zouden op een kasteel gaan wonen, dat we van een oom geërfd hebben. Die oom had ons toch altijd gezegd, dat we zijn erfgenamen waren. Maar zijn testament is onvindbaar. En ook van het geld is er geen spoor meer.

Arthur is advokaat, maar door zijn ziekte kan hij zijn werk niet doen. We zijn arm, daar mijn nu overleden ouders hun geld verloren hebben. Mijn broer zou om te genezen een jaar naar Zwitserland moeten, maar we kunnen het niet betalen. Maanden lang heb ik geborduurd, dat werk kon ik verkoopen. Met de opbrengst kunnen we nu hier een paar maanden vertoeven. Misschien doet de zeelucht mijn broer goed. Hij betert echter nog niet. We hadden geen andere familie dan oom de majoor van Oakshade.

Anna ontroerde.

— Woonde uw oom op het kasteel van Oakshade ? vroeg ze, bij Holsby.

— Ja, kent ge het ?

— Ik heb er van gehoord.

Anna had aan Grace nooit haar ware geschiedenis verteld. Ze kon niet spreken over de schande van haar vader en broer. En ze had Arthur en Grace in de meening gelaten, dat ze hier vertoefde om den toestand van haar geest.

En nu, vernam ze, wie de eigenaars waren van de gestolen kist ! Arthur en Grace Aylmer ! Dat zou wel in de papieren staan, die in de kist lagen. En nu verkeerden broer en zuster in armoede.

— O, ik moet naar huis ! besloot Anna.

't Zou niet gemakkelijk zijn om te vluchten. Zelfs voor het raam van Anna's kamertje waren tralies.

Anna zei tot Grace niets van haar geheim. Ze wachtte op een gelegenheid om te vluchten.

Twee dagen later hing er een dikke mist. Anna deed of ze een bezoek zou brengen aan Grace. Door den mist onzichtbaar, liep ze naar 't kleine station. En daar steeg ze in den trein. Voor die reis gebruikte zij het weinige geld dat zij bezat.

III.

Het vuur brandde in de smederij van Holsby en slingerde een regen van vonken in de schemering van den winteravond naar buiten, toen een meisje, dat er zeer vermoeid uit zag, de smederij in keek, en eindelijk den ouden Maarten ontdekte. Deze gaf een schreeuw van verbazing en snelde naar haar toe.

— Anna, zijt gij het? riep hij uit. Men zeide immers, dat gij over zee waart gegaan.

— Waar is mijn vader? Waar is John? Ik zie niets dan vreemde gezichten, stamelde Anna.

— Weet gij het dan niet? Maar waar zijt gij al dien tijd geweest?

— O, zeg mij waar mijn vader is!

— Hij woont thans ginder in Bikley's hoeve. Gij hebt er niets van gehoord, dat de smederij verkocht is? Maar ge zijt ook al reeds een heelen tijd weg. Wie zou gedacht hebben dat de beurs van onzen meester zoo goed gespekt was! Die landhoeve moest al een aardig sommetje gekost hebben. Maar waar zijt ge toch geweest, dat gij niet op de bruiloft zijt geweest?

— Dus is John getrouwd! dacht Anna.

Anna liet Maarten staan en liep heen. Ze wist waar de hoeve stond. En ze stapte het woonhuis binnen. Aan tafel zaten John en zijn vrouw. De oude Ralph boog zich

bij den haard over 't vuur. Hij scheen veel ouder geworden en zag er schuw uit.

— Wat komt gij hier doen? riep John kwaad uit.

— Is dat uw krankzinnige zuster? vroeg de jonge vrouw fluisterend.

— Ja... Anna! kom met mij mee! gebod John dan.

Maar Anna snelde naar haar vader toe en sloeg hem de armen om den hals.

— Kind, waarom zijt gij gekomen? Ik zou u immers afhalen, stamelde de oude man.

— Vader, ik moet u en John over een dringende zaak spreken.

John sprong nader, greep Anna onverhoeds vast en duwde ze in een zijkamer. Hij sloot de deur en zette haar aldus gevangen.

— Zie zoo, zei hij tot zijn vrouw. De gekke meid zit veilig opgeborgen. Ik zal ze straks eten brengen en een matras, waarop ze kan slapen.

— Doe ze van avond nog in 't gesticht, sprak Elzie, zooals de vrouw heette. Ik blijf niet met een krankzinnige onder één dak.

— Neen, Anna gaat vanavond niet meer weg! snauwde Ralph.

— Heb ik nog geen last genoeg met een ouden knorrepot als gij, dat ge me ook nog een gekke dochter op den hals wilt schuiven? vroeg Elzie, die een harteloos mensch was.

— O, ik weet wel, dat ik u in den weg zit.

— John, breng uw zuster naar het gesticht, of ik keer zoo lang naar mijn moeder terug, tot ze weg is.

— Doe dat dan, maar Anna blijft vannacht hier ! verzekerde haar man.

De koppige Elzie liet een knecht het gerij inspannen. En brommend verliet ze het huis. Het was juist wat John wenschte, want hij vreesde dat Elzie door de aanwezigheid van Anna het geheim zou vernemen.

— En nu zullen we eens hooren, wat Anna te vertellen heeft, zei John.

Hij liet zijn zuster uit de zijkamer.

— En wat hebt ge nu voor nieuws... vroeg hij.

Anna vertelde de geschiedenis van Arthur en Grace Aylmer.

— O, vader, vervolgde ze dan, ge kent nu de eigenaren van de kist. Geef broeder en zuster hun geld terug. Ge voelt u niet gelukkig... ik zie het wel.

John lachte hoonend.

— Anna, vroeg hij, weten die menschen, dat wij de kist gevonden hebben ?

— O, ik heb aan niemand wat verteld. Kon ik over onze schande spreken ? Ik vraag u eerlijk te zijn. Blijf toch niet in de macht van den geldduivel ! Wat al kwaad hebt ge bedreven... ook tegen mij. Ge gaaft me voor krankzinnig uit. O, vader, dat had moeder eens moeten voorzien, toen ze me als een hulpeloos kind achter liet !

— We zullen nu eens kort spel maken ! besloot John.

Vader, gij hebt nog altijd die papieren bewaard tegen mijn zin in ! Ik wil ze nu hebben, want ik ben uw koppigheid moe.

— Ik geef ze niet. Door die papieren kan ik u nog temmen. Gij en uw vrouw, ge hebt alles ingepalmd, ge zoudt mij weg willen hebben...

— En moet Anna ons nu in de gevangenis brengen ?

— Dat zal mijn kind haar ouden vader niet aan doen !

— Verbrand die papieren... dan kan ze babbelen. Er is niets meer te bewijzen !

— Neen, ik verbrand ze niet...

— Vader, herstel het onrecht ! smeekte Anna. O, kom tot inkeer, ook tegenover God. Denk aan die bestolen menschen, maar ook aan uw ziel !

— Kind, ik kan nu het geld niet meer afgeven, hernam Ralph. Dan komt alles toch uit. Ik ben bang voor het gerecht... Laat me nadenken. We zullen morgen verder praten.

Mismoedig ging Anna naar een kamer die John haar aanwees, om er te slapen. Toen ze te bed lag, traden haar vader en broer weer binnen.

— Anna, ge zijt nog wakker, zei John. Luister nu goed. Vader en ik hebben met elkaar gepraat. Gij zult zweren over het geld te zwijgen of vannacht voer ik u naar een plaats, waar ge voor altijd gevangen zult zitten.

— Vader, hoe kunt ge dat willen ! snikte Anna.

— Kind, zweer wat John vraagt! stamelde Ralph.

Nog lang stribbelde Anna tegen, maar haar broer bedreigde haar zoo vreeselijk en sloeg ze zelfs tot ze cindelijk den vreeselijken eed deed.

En toen zei haar vader, dat hij en Anna in een voorstad van Londen zouden gaan wonen.

Den volgenden dag vertrokken ze. Anna was diep bedroefd.

IV.

Een heer en een dame zochten kamers in een voorstad van Londen. De huur mocht niet te hoog zijn. Eindelijk vonden ze een bovenhuis, en daar vestigden ze zich. Ze hadden de overeenkomst gesloten met een ouden, grijzen man. 's Avonds zagen ze zijn dochter. En van weerskanten was er verbazing.

— Anna! riepen de heer en de dame.

— Mijnheer en jufvrouw Aylmer! zei Anna ontroerd.

Ze had Arthur en Grace herkend, die het bovenhuis van Ralph gehuurd had. De vroegere smid moest dat doen, om wat te verdienen. Toen hij verhuisde, had John een jaargeld beloofd, maar hij betaalde het niet. En wat kon Ralph doen? Met de papieren zijn zoon aanklagen? Maar dan verried hij ook zijn oneerlijkheid... Hij zweeg dus. En Anna ging liever uit werken, dan

geld van John te nemen. Ze liep nog altijd met dat geheim.

— Hoe waart ge toch zoo ineens verdwenen? vroeg Grace.

— O, ik wilde naar huis! antwoordde Anna.

Ze was schuw en toonde geen lust om als vroeger te praten. En Arthur en Grace meenden, dat Anna waarlijk niet al haar verstand bezat. De dagen gingen voorbij. Arthur zocht werk en vond er geen. En Grace borduurde om wat te verdienen. Anna meed hem zooveel ze kon. Ze was beschaamd. Dikwijls zei ze aan haar vader, dat hij recht moest doen. Hij kon met de papieren John dwingen, het geld terug te geven. Ralph werd dan kwaad. Hij zat heele dagen te suffen en 's nachts sliep hij onrustig.

Op een nacht werd Anna wakker. Ze hoorde iemand door het huis stappen. Vader stond wel eens op. Anna kleepte zich haastig. Op de trap ontmoette ze Arthur, die ook 't gerucht vernomen had.

— Iemand is in de keuken aan 't kloppen, zei Arthur.

— O, het zal vader zijn... Hij weet soms niet, wat hij doet.

— Laat ons samen gaan zien...

Ook Grace kwam en gedrieën begaven ze zich naar de keuken.

Ralph lag voor den haard op zijn knieën, en was bezig een vloersteen uit den grond te lichten, wat bij zijn zwakke krachten moeilijk ging. Hij maakte daarbij gebruik van een ijzeren wig. Eindelijk gelukte het hem den steen omhoog te rijgen, waarop uit de zich daaronder bevindende holte een rol papier te voorschijn kwam, op welker zicht Anna een zachten gil gaf.

— Neen, neen! prevelde Ralph, hier mogen de papieren niet langer blijven Anna zou de reet kunnen ontdekken; want zij is argwanend geworden en zou me alles afnemen.

Plots zag hij het drietal. En met een kreet zonk hij neer. Anna en Arthur snelden hem ter hulp. Grace nam de papieren op, om ze op tafel te leggen. Maar wat las ze :

« Kasteel Oakshade.

Testament van majoor Welwyn ».

— O, Arthur! riep ze uit. Hier is oom's testament.

— Laat ons vader te bed leggen en straks praten ! smeekte Anna.

Toen de smid weer in zijn kamer was, sprak Anna tot Arthur en Grace :

— Behoudt die papieren ! En morgen zult ge meer hooren.

— Maar vertel me dan toch, hoe die papieren hier komen, drong Arthur aan.

— Morgen!

Anna begon te weenen. Arthur en Grace gingen naar hun kamers.

's Morgens ontwaakte de smid. Anna vertelde hem, wat er gebeurd was.

— Heeft Arthur Aylmer het testament ? kreunde Ralph. Gij hebt uw eed verbroken !

— Neen, vader, al heb ik dikwijls bij mij zelf gezegd, dat die eed niet wettig en eerlijk was. God zelf heeft aan Arthur en Grace de papieren terug geschonken.

— En nu zullen ze mij in de gevangenis doen stoppen !

— Neen, vader... Maar beken hun alles...

— Ik kan niet. O, ik ben ziek...

— En zoudt ge durven sterven, met die zonde op uw geweten, vader ? O, denk aan moeder... en denk aan uw ziel.

— En John!

— Hij heeft u tot het kwaad verleid. Hij moet het onrecht herstellen! Vader, belijd alles voor Arthur en Grace.

Een heelen tijd lag de man stil.

— Ja, zei hij eindelijk, de geldduivel heeft mijn leven verwoest. Roep dien heer en die juffer.

En Ralph deed toen zijn verhaal, waarnaar Arthur en Grace verbaasd luisterden. Ze hoorden, hoe Anna ook om haar oprechtheid geleden had.

Ze zouden het gerecht buiten de zaak laten, als John het gestolene terug gaf. Het testament vermeldde de

waarde van de juweelen en het bedrag aan geld.

John werd ontboden. Hij kwam nog denzelfden dag.
Arthur Aylmer ontving hem.

— Ik ben de erfgenaam van majoor Welwyn van Oakshade, zei hij en ik vraag u mijn eigendommen terug.

John schrok geweldig. Hij wilde nog liegen. Arthur toonde hem de papieren. John wilde er zich opwerpen, maar Arthur hield plots een pistool voor hem.

— Ik weet, dat gij een schurk zijt en heb mijn maatregelen genomen, sprak hij Uw vader heeft alles bekend. Wat zult gij doen? Moet ik de politie roepen?

— Neen, neen, kreunde John, geheel ontsteld. De juweelen heb ik nog. Met het geld kocht ik de hoeve.

— Dan is die hoeve van mij en mijn zuster. Ik ga mee om de eigendomsbewijzen.

— Laat me bij mijn vader gaan.

— Neen, nu niet. Ge zult hem niet uitschelden, zooals ge dikwijls gedaan hebt.

John werd zeer gedwee, doodsbeangst voor de gevangenis. Arthur nam een notaris mee, zonder dezen de geheele geschiedenis te vertellen.

John gaf de juweelen af en de hoeve met al het land werd op broeder en zuster Aylmer overgeschreven. Elzie hoorde nu de waarheid en was als dol van woede. John had nog wat geld. Hij vertrouwde de zaak nog niet en vluchtte met zijn vrouw naar Amerika, zonder nog naar zijn vader of Anna om te zien.

V.

Ralph was kalmer geworden, toen Anna hem meedeelde, dat alles geregeld was. Maar de ontboden dokter verklaarde dat de oude man sterven zou.

Grace waakte met Anna bij hem. Ze wist nu, wat het meisje om haar oprechtheid geleden had.

Ralph vroeg om den priester van zijn geboortedorp. Daar was toch iets van de geschiedenis uitgelekt door de uitlatingen van Johns vrouw, welke een knecht der hoeve gehoord had.

Ralph bekende zijn schuld.

— O, waarschuw de menschen in ons dorp voor den gelddduivel, smeekte Ralph. Mijn leven is er door verwoest geworden.

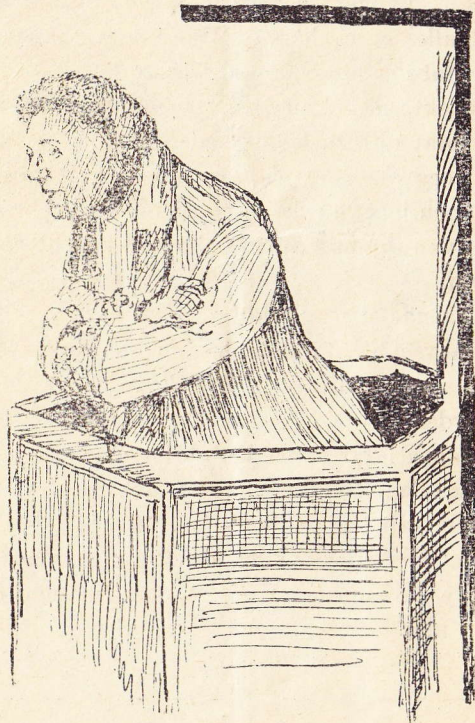
Eenige dagen later stierf Ralph boetvaardig.

Den volgenden Zondag preekte de priester over de kwade macht van het geld, wanneer dit meester is over den mensch. Hij sprak zeer ernstig, gedachtig aan Ralphs' bede. Hij noemde den voormaligen smid of diens zoon echter niet.

Grace en Arthur hadden Anna gevraagd bij hen te blijven, maar ze wilde niet. En ook weigerde ze van hen

geld aan te nemen. Ze begaf zich naar haar tante en vertelde haar alles.

Oom en tante hielden Anna bij zich. Ze kon meehelpen met Betsy op den akker. Maar ze was het vroolijk meisje van vroeger niet meer.

Er was een knak in haar leven gekomen.
Maar een was heel blij, dat ze terug was op het dorpje: Fred, de buurjongen.

Dikwijls zat hij 's avonds in het gezin. Hij begreep wel, dat er iets treurig in Anna's leven voorgevallen was, maar kende de ware geschiedenis niet. Hij vroeg er ook niet naar.

Een paar jaar later vroeg hij Anna of ze zijn vrouw wilde worden.

Anna hield veel van Fred.

— Maar er kleeft een vlek op mijn naam, zei ze.

En toen vertelde ze Fred, hoe haar vader en broer gehandeld hadden.

— 't Is een droevige geschiedenis, sprak de jonge man. Doch nu weet ik nog te meer, hoe oprecht en eerlijk gij zijt. Wie zou er u iets durven verwijten ?

Anna werd dan de vrouw van Fred en vestigde zich met hem op een kleine hoeve. Er kwam weer geluk in haar leven.

Van John hoorde ze niet meer. Veel bad ze voor haar broeder, opdat hij ook tot inkeer zou komen, ginds in dat verre land.

Arthur en Grace verkochten het kasteel van Oakshade, Ze verbleven lang in Zwitserland, waar Arthur genas.

Later kwamen ze naar Londen. Nu en dan bezochten ze Anna. Maar dan werd over de oude geschiedenis niet meer gesproken.

Anna en Fred kregen kinderen. Ze hielden den geldduivel buiten hun huis en hart.

LES CERISES, D'APRÈS UNE PHOT. DU TABL. DE M. HENRI BOURCÈ.